

Буудă государствд орулдн өглгъиг түргдүлх кергтă

Халымг тангъчин агъу бр-теегар бдр-сб уга машина мотормуд курджннăд, машинд бру-уру тасрхан уга гуулл-дăд; комбайнс, жаткс, эратрад салькинд дольгалсн таранă ургъц дотрагъур эрвлэдж обмдж халлджхана.

Тангъч тарă хуралгъна гургудт ордж одсн бăанă. Ургъасн тарăгъан геедрлт угагъар градж авч, орн-нутгин бмн эврăнн даалгъвран куцах тбр тангъчин куч-кблсч кун болгъна бмн зогсджана. Энунăс даву, хооран саагдшго эркбачм тбр гидж ода уга.

Эн тбрăр дуудвр кесн Ново-Александровск района тарă-тарăчирин дуудврт хăрү бгч, тангъчин түрүн нуурт йовх олхозникуд, МТС-н болн совхозин кблăчнр, селанă эдлахун церглăчнр социалистическ дбрлдăг делгрүлдж, тарă хуралгъна кблмшт бăах цуг эв-аргъиг эвтн орулдж олзлдж бăацхана.

Иим кевăр кблджăх тбладан Западн болн Яшалтинск района кесг колхозмуд болн совхозмуд тарă хуралгъна кблмшт айта гидг диилврмуд бърцхăв. Улгүрн, 112-ч номертă совхоз тарă хуралгъна кблмшан 96,5 процент кучăчкв.

Яшалтинск района Яшалтинск МТС-н тетгврт бăах гурвн колхоз намра тарсн цагъан гуйр халлгъна кблмшан дуусчкв.

Тарă хуралгъна кблмшт ик урдасн, сан белдвр кедж, авсн даалгъвран куцахăр седдж седкл-ухагъан тăвдж, соцдбрлдă бурдăмджтă кевăр дегрүлдж, олна седвариг сăанăр олзлдж, даалгъсн тбрин чинриг сăанăр лавлдж мелсн тбладан эдн иим айта диилврмуд бърцхăв.

Яшалтинск МТС-н комбайнермуд комбайн болгъна тоод 900—1000-д га тарă хурачкв. Эн йир айта сан узмдж. Эн МТС-н комбайнермуд дунд ур Нестеренко Владимир Фирсович йилгъан сăанăр кблнă. Таранă халлгън эклснăс нааран энунă хурасн таранă тоог тоолхла бдр болгън 42,2 га хурасн болдж гарна. Эврăн йовдг комбайнар тарă хураджах Григорий Зубков нормар болхла бдртан 14 га хурахин орчд, 26,6 га, ур Коваленко болхла „С-6“ гидг комбайнар бдртан 37 гектар кургдж тарă хурана. Иигдж кблмшан сăанăр бурдăдж кесн тбладан, Яшалтинск МТС тетгджăх Сталинă нертă, „Победа“, Буденнă нертă, „Заветы Ильича“ колхозмуд намрар тарсн цагъан гуйран хурагъад дуусчкв. Авчах ургъинь му биш. Сталинă нертă колхоз гектар болгънас 27 центнер ургъц авб. Зăрм газрмудар уунăс ббдăн чигн ургъц авчана. Тарă хуралгъиг бурдăмджтăгъар, түргар, геед-

рлт угагъар кесн учрар ним сан ургъц авчана. Западн района „Южный“ совхозд кблджăх ур Булавин М. И. лафетн жаткар бдрин 63 гектар кургдж тарă хадна, эн совхозд ур Николаев Н. М.—59 га, ур Булавин А. С.—62 га кургдж хадна. Иим кблмшин сан улгүрмуд узүлджăх улс тангъчд олн бăанă.

Болв тарă хуралгъна кблмш мел дангъин альд болв чигн иим сăанăр кегддж йовхш. Сарпинск болн Приозерн райод ода чигн хашнъ кевăр тарă хуралгъиг делгрүлджанă.

Иим учрар чигн июлин 5-д Халымг тангъчар тарă хуралгън гучхн тавхн процент кучăгдв. Буудă государствд орулдж бглгън нам туунăс хашнъгар кегддж йовнă. Нам тарă хуралгъарн зурагъан 79,5 процент кучăчкесн Западн района бийдн государствд буудă орулдж бглгънă зура арвхн процент кучăгддж.

Таран ода делгү болчкв. Халун догшин, гангъта джилд—таранă ургъциг шамддж хуралж эс авхла, ургъагъад авчкесн зббр газрт асхрдж унад, урдж одх аамшг бăах биший. Тиигхлă, тарă хуралгънд цуг эв-аргъиг олзлдж, бдр-сб уга гүдждрдж, соцдбрлдăг улм делгрүлдж, сан улгүрмүдин узмджиг, дамшлтиг амтид тархадж, таньлдудлдж, ласхлж кблх тбр—хооран саагдшго эркн тбр.

Эн тоот тбрмүдиг куцахд партийн организац тарă хуралгънд кблджăх улс дунд цăалгъврин кблмш тасрхан уга кедж, культури тетглт бурдăдж, бригадсар, станцсар, хулдгуулган ягълж кегдджăхиг, хот-холарямаран бăахиг, эрүлмедин халхар сăанăр амтиг халăдж-хардж, амрлгъна цаглань кино, нър-наад тăвдж узүлдж, кун болгън сăанăр кблдж чадх аргъ уудăх збвтă.

Коммунистическ партъ болн Советск правительств, мана олн амтнă бăахтă джиргълиг улм делгрүлдж ббдлүлхин тблă, амн болгъна тоод эдлуш гаргългъар ахр цагин зуур Америкиг кучдж авх тбр советск олн амтнă бмн тăвсн бăанă. Тер тбриг куцахд—тарăгъан геедрлт угагъар, арвар хурадж авад, государствд буудă орулдж бглгънă даалгъвран куцалгън—ик эркн нокцл болхн лавта.

Орн-нутгт буудă зббдж орулх тбриг—тарă хуралгъна тбрин нег эркн ангън гидж онг бгч, хадад овалчкесн буудăг ток деер кевтулгго, бăах кблгн-күчиг цугтн аргъинь олдж, олзлдж бдр-сб гилго зббдж, буудă цевр, сан деерн государственн элеваторт кургдж—орулдж бгч—эрăнн эркн даалгъвран колхоз, совхоз болгън куцалгън—эндр бдрин цань уга чинртă тбр мбн.